

किमसौ न भयङ्करः

हिमालयस्य सानुप्रदेशे एकस्मिन् गह्वरे
शतशः वनाजाः स्वैरम् अवसन् ।

ततः नातिदूरे कश्चन शृगालः तस्य पत्नी च अवसताम्

एकदा शृगालः कौशलेन एकम् अजं गृहीत्वा
पत्न्या साकम् अभक्षयत् ।

अजमासं भुक्त्वा तौ तुष्टौ अभवताम्

सः स्वकौशलेन प्रतिदिनम् एकैकम् अजं हन्तुं प्रारभत

क्रमेण अजानां संख्या न्यूना जाता ।

अजानां मध्ये एका बुद्धिमती आसीत् ।

शृगालः बहुवारं तां ग्रहीतुं प्रयत्नमकरोत् ।
सा तु स्वबुद्धिवैभवेन सर्वदा रक्षां प्राप ।

एकस्मिन् दिने शृगालः पत्नीमाहूय
ताम् अजां ग्रहीतुम् उपायमेकम् अवदत् ।

उपायं श्रुत्वा शृगालभार्या
अजायाः समीपम् अगच्छत् ।
भर्तुः निर्देशानुसारं
सर्वम् अकथयत् ।

अजा प्रत्यवदत् ।

प्रिये मम
बान्धवाः
सर्वे भवत्याः
भर्त्रा मारिताः ।
अतः अहं त्वया
सह नागच्छामि

शृगालभार्या अवदत् ।

मा भैषीः, मम
भर्ता मृतवान् ।
पुनः भयं कुतः ?
सधैर्यम् आगच्छत ।

तच्छ्रुत्वा अजा अवदत् ।

भवत्याः भर्ता
कुटिलचित्तः
अस्ति,
अतः निश्चयेन
अहं नागच्छामि

बहुवारं तस्याः याचनां श्रुत्वा अजा एवम् अचिन्तयत् ।

प्रायः एतस्याः
वचनं सत्यं स्यात् ।
सः निश्चयेन
मृतवान् भवेत् ।

एवं मनसि विचार्य
सा तया सह गन्तुं
निश्चिकाय ।

मध्येमार्गं सा अजा पुनः अचिन्तयत् ।

को जानाति
किं भविष्यतीति ।

संशयग्रस्था सा
शृगालभार्या
अग्रे गन्तुं प्रेरयामास ।

भार्यायाः अजायाश्च पदानिस्वनं श्रुत्वा अक्षमः
शृगालः शिरः उत्थाप्य परितः अवालोकयत् ।

तदृष्ट्वा अजा संभीता
प्राणरक्षायै अधावत् ।

भर्तुः उपायः विफलः परिणतः इति भग्नाशा
सा तत्रैव तूष्णीम् उपाविशत् ।

मम मनसि काचिदन्या पद्धतिः च आयाति ।
अहमेकंश्रमं करिष्यामि ।

इत्युक्त्वापुनः अजायाःसमीपं गत्वा अवदत्

प्रिये तव शक्तिः
अपारा एव ।
तव सान्निध्येनैव
मम पत्युः प्राणाः
प्रत्यागताः ।
सः इदानीं जीवति ।
आगच्छतु तेन सह
भाषणं करोतु ।

एषा दुष्टा पुनरपि मां वञ्चयितुं यतते
इति मनसि कृत्वा अजा प्रत्यवदत् ।

प्रिये अहम् आगच्छामि , परन्तु
मया साकं मम मित्राणि अपि स्युः ।
एकैकेन मित्रेण समं पञ्चशतं
शुनकाः आगमिष्यन्ति ।

आहत्य द्विसहस्रं शुनकाः
अस्माभिः सह भवेयुः ।
तेषां कृते भोजनव्यवस्था
कार्या । नो चेत् ते त्वां
तव पतिञ्च खादिष्यन्ति ।

समयमिदं श्रुत्वा
शृगालभार्या
यथाकथञ्चित्
ततो गन्तुं व्यग्रतया
चञ्चला अभवत् ।

शुभे भोजनव्यवस्थां
सज्जीकृत्य आगमिष्यामि ,
पुनः मिलावः ।

इत्युक्त्वा सा प्राणरक्षार्थमधधावत् ।

शिष्टः अजसमूहश्च नित्यम् अनापदं पदम् अवाप ।

दुर्जन प्रियवादी च नैव विश्वासकारणम् ।
मधु तिष्ठति जिह्वाग्रे हृदये तु हालाहलम् ।।
(चाणक्यशतकम्)

रमेष्.एच् , जि.एम्.एम्.जि.एच्.एस्, पालक्काद